

Rapportage Uitvoering Subsidies Bedrijventerreinen 2017

Provincie Zuid-Holland

Vastgesteld door GS op 12 juni 2018

Inhoud

0. Samenvatting.....	3
1. Inleiding	4
1.1. Ruimte voor bedrijven	4
1.2. Subsidies (UHB) voor bedrijventerreinen.....	4
1.3. Monitoring uitvoering subsidieprojecten.....	5
2. Voortgang UHB-projecten in 2017	6
2.1. Uitgangssituatie UHB-projecten begin 2017	6
2.2. In 2017 afgeronde UHB-projecten, financiële kant	6
2.3. Afgeronde UHB-projecten, bijdrage aan de prestatie-indicator in 2017	7
3. Voorbeelden van UHB-projecten.....	8
4. Uitvoering UHB-projecten vanaf 1 januari 2018	10
5. Overige bedrijventerreinenprojecten.....	11
5.1. Overzicht van de projecten	11
5.2. Shipping Valley Drechtsteden.....	11
5.3. De projecten vanaf januari 2018	12
Bijlagen.....	13

0. Samenvatting

Zuid-Holland heeft kwalitatief goede bedrijventerreinen nodig die voldoen aan de wensen en eisen van de gebruikers. Verouderde bedrijventerreinen moeten tijdig worden opgeknapt, zodat minder snel behoefte is aan nieuwe bedrijventerreinen. Om gemeenten hierin te ondersteunen heeft de provincie tot 2013 aan circa 140 projecten zgn. UHB-subsidies (Uitvoeringssubsidie Herstructurering Bedrijventerreinen) verstrekt. Gezien de lange looptijd van de projecten is een deel nog in uitvoering.

Over de voortgang van de projecten wordt sinds 2013 jaarlijks gerapporteerd. De rapportage geeft een hoofdzakelijk kwantitatief beeld van de uitvoering van de projecten, met nadruk op de financiële kant en op het aantal hectare bedrijventerrein waarvan de kwaliteit is verbeterd. Daarnaast worden jaarlijks enkele projecten inhoudelijk belicht.

Begin 2017 waren er nog 38 UHB-projecten in uitvoering. Daarvan zijn er 11 succesvol afgerond en is van 2 projecten de subsidie ingetrokken. Het bedrag aan vastgestelde subsidies bedroeg ruim € 8,8 miljoen. Dat is circa € 1,4 miljoen lager dan aanvankelijk aan subsidies was verleend. Dit komt omdat bij een aantal projecten het tekort lager was dan bij aanvang werd verwacht. De afgeronde projecten hebben bijgedragen aan kwaliteitsverbetering van 169 hectare bedrijventerreinen, ruim boven het gemiddelde jaarlijkse doel van 125 hectare. Voor de collegeperiode 2015-2019 staat de teller daarmee op 484 hectare en is het doel om bij te dragen aan de verbetering van 500 hectare bedrijventerrein in zicht.

Vanaf januari 2018 zijn nog 25 UHB-projecten in uitvoering. De uitvoering van deze projecten loopt door tot 2019, bij projecten die verlengd zijn nog tot 2022. Met het afnemen van het aantal projecten, worden de nog openstaande verplichtingen steeds lager. Het gaat voor deze 25 projecten om een bedrag van bijna € 14 miljoen. Voor de dekking is een structureel budget van € 5,5 miljoen per jaar beschikbaar. Voorts kan geput worden uit de UHB-reserve. De dekking van de openstaande verplichtingen is daarmee gewaarborgd.

Naast de UHB-projecten zijn er ook bedrijventerreinenprojecten in uitvoering waaraan via andere subsidieregelingen financieel is bijgedragen, deels nog uit FES¹-gelden. Het gaat om 6 projecten, veelal verbonden aan het Haven- en Industrieel Complex en de maritieme sector. Geen van deze projecten is in 2017 afgerond. De uitvoering van deze projecten kan doorlopen tot 2023. De komende jaren is circa € 18 miljoen nodig voor de nog openstaande verplichtingen. Ook de dekking van deze projecten is gewaarborgd.

Nieuwe herstructureringsprojecten worden sinds 2013 niet meer ondersteund met UHB-subsidies aan gemeenten. Het monitoren van de uitvoering van de lopende subsidieprojecten blijft echter belangrijk. Uitvoering van de projecten levert immers een bijdrage aan de kwaliteitsverbetering van de bestaande bedrijventerreinen in Zuid-Holland. Het behoud van kwaliteit op bestaande en dus ook geherstructureerde terreinen heeft prioriteit boven aanleg van nieuwe terreinen. Dat betekent wel dat alle partijen zich blijvend moeten inspannen om de verkregen kwaliteit te behouden en waar mogelijk verder uit te bouwen. Zo kan worden voorkomen (of in ieder geval zo lang mogelijk worden uitgesteld) dat een geherstructureerd terrein binnen relatief korte tijd opnieuw in een neerwaartse spiraal belandt. Dit past binnen de actielijn “beter benutten van bestaande bedrijventerreinen” van het vraaggerichte bedrijventerreinenbeleid voor de komende jaren.

¹ Fonds economische structuurversterking

1. Inleiding

1.1. Ruimte voor bedrijven

Voor een goed vestigingsklimaat zijn voldoende en vooral kwalitatief goede bedrijventerreinen nodig. Zuinig ruimtegebruik is daarbij een uitgangspunt. Daarom moet ontwikkelingsruimte vooral worden gecreëerd via herstructurering en herontwikkeling van verouderde bedrijventerreinen. UHB-subsidie (Uitvoeringssubsidie Herstructurering Bedrijventerreinen)² is één van de instrumenten die de provincie gedurende een reeks van jaren heeft ingezet om dit beleid uit te voeren. Gemeenten worden daarmee ondersteund bij het opknappen van verouderde bedrijventerreinen. Dat moet ondernemers stimuleren om ook te investeren in de eigen bedrijfsomgeving.

1.2. Subsidies (UHB) voor bedrijventerreinen

De aandacht voor herstructurering van bedrijventerreinen dateert van medio jaren '90. Vanaf die jaren is het Rijk samen met de provincie begonnen met het verlenen van subsidies aan gemeenten om verouderde bedrijventerreinen op te knappen en nieuwe terreinen te realiseren. Daarvoor waren er verschillende rijks- en provinciale subsidieregelingen beschikbaar. De rijksmiddelen zijn in 2010 gedecentraliseerd naar de provincies. Vanaf de collegeperiode 2007- 2011 is, onder invloed van het programma 'Mooi Zuid-Holland', de nadruk bij het toekennen van subsidies meer en meer komen te liggen op herstructurering van bestaande terreinen en het verhogen van de kwaliteit daarvan. In deze rapportage worden ook de oudere projecten meegenomen onder de verzamelterm UHB-projecten.

In 2012 zijn de laatste UHB-subsidies verleend en werd een periode van bijna 15 jaar van subsidietenders afgesloten. In die periode is voor ruim 140 projecten subsidie beschikbaar gesteld.

Tabel 1: Totaal verleende UHB-subsidies 1998-2012

REO-gebied ³	Aantal projecten	Bijdrage PZH
Haaglanden	20	17.696.430
Holland Rijnland	20	13.142.902
Midden Holland	10	7.419.546
Rijnmond	51	49.932.965
Zuid-Holland Zuid	43	30.271.096
Totaal	144	118.462.939

Het grootste deel van de projecten ligt in de regio's Rijnmond en Zuid-Holland Zuid, waar ook de helft van de bedrijventerreinen in Zuid-Holland te vinden is. Het hoge aandeel aan projecten in deze regio's wordt ook verklaard door de aanwezigheid van veel zware en verouderde industriële bedrijventerreinen, met (destijds) een aanzienlijke herstructureringsopgave. Het totaal verleende subsidiebedrag dat is vermeld in tabel 1 is een maximumbedrag⁴.

² De officiële naam van de regeling was: Subsidieregeling herstructurering/ontwikkeling en planvorming bedrijventerreinen Zuid-Holland. De regeling bood van begin af aan ook de mogelijkheid om subsidie aan te vragen voor "ontwikkelprojecten" (d.w.z. aanleg nieuw terrein of uitbreiding bestaand terrein met een nieuw terreindeel).

³ REO: Regionaal Economisch overleg (indeling ten tijde van het verlenen van de subsidies)

⁴ Aan het begin van een project wordt een subsidie verleend, een maximumbedrag. Na afloop van het project wordt de subsidie vastgesteld. Het vastgestelde bedrag kan lager zijn, bv wanneer het tekort lager is dan vooraf geraamd.

1.3. Monitoring uitvoering subsidieprojecten

In 2012 zijn de laatste UHB-subsidies verleend. Gezien de lange looptijd van de projecten (7 tot maximaal 10 jaar bij verlenging) is nog steeds een deel in uitvoering. De uitvoering van de laatste projecten loopt door tot 2019, bij eventuele verlenging nog tot 2022.

De provincie vindt het van groot belang dat projecten waaraan in het verleden provinciale middelen zijn toegekend ook daadwerkelijk worden afgerond en opgeleverd. Bij nog lopende projecten wordt regelmatig aan de hand van voortgangsrapportages nagegaan of ze nog “op koers” liggen. Als er belemmeringen in de uitvoering zijn, wordt bekeken of deze stagnerende projecten met extra aandacht en kennis vanuit de provincie alsnog en op tijd kunnen worden uitgevoerd.

Over de voortgang van de UHB-projecten wordt vanaf 2013 jaarlijks gerapporteerd⁵. In de rapportage komt de financiële kant van de projecten aan de orde. Er wordt gebruik gemaakt van een apart gegevensbestand waarin de projecten per regio zijn opgenomen en waarin als peildatum 1 januari (start rapportagejaar) wordt aangehouden. Deze financiële gegevens kunnen in beperkte mate afwijken van de gegevens in de provinciale jaarrekening over 2017.

Voorts wordt in de rapportage ingegaan op de bijdrage die afgeronde herstructureringsprojecten hebben geleverd aan de prestatie-indicator in de begroting. Uiteraard staat het verbeteren van de kwaliteit van de terreinen voorop. Echter, kwaliteitsverbetering is niet eenduidig meetbaar. Daarom is een kwantitatief doel in de begroting opgenomen: als doel voor de collegeperiode 2015 - 2019 is gesteld dat 500 hectare geherstructureerd bedrijventerrein waaraan UHB-subsidie is verleend, door gemeenten wordt opgeleverd. Gemiddeld is de prestatie-indicator dus 125 hectare per jaar.

Verder wordt in de jaarlijkse rapportage aandacht besteed aan bedrijventerreinenprojecten waaraan via andere regelingen financieel is bijgedragen. Tot slot worden jaarlijks ook enkele projecten inhoudelijk belicht.

⁵ Op 13 mei 2014 is de eerste Rapportage Uitvoering subsidies bedrijventerreinen (over 2013) door GS vastgesteld.

2. Voortgang UHB-projecten in 2017

Van de 144 projecten waaraan in de loop van de jaren subsidie is verleend, waren er eind 2016 in totaal 93 succesvol uitgevoerd en was van 13 projecten de subsidie ingetrokken. Een overzicht van de aantallen per regio is te vinden in bijlage 1.

2.1. Uitgangssituatie UHB-projecten begin 2017

Op 1 januari 2017 waren nog 38 UHB-projecten in uitvoering, het merendeel in de regio's Rijnmond en Zuid-Holland Zuid. Aan deze projecten is in totaal ruim € 38 miljoen UHB-subsidie verleend.

Tabel 2: Lopende UHB-projecten per 1 januari 2017

REO-gebied	Aantal projecten	Bijdrage PZH	Hectare totaal	Herstructurering	Nieuw
Haaglanden	2	2.600.000	20	20	0
Holland Rijnland	6	5.914.617	104	101	3
Midden Holland	2	1.933.298	61	61	0
Rijnmond	13	16.098.426	245	183	62
Zuid-Holland Zuid	15	12.072.648	227	190	37
Totaal	38	38.618.989	657	555	102

Gegevens uit decentraal bestand

2.2. In 2017 afgeronde UHB-projecten, financiële kant

In het verslagjaar 2017 zijn 11 UHB-projecten afgerond⁶. In tabel 3 per regio de financiële gegevens.

Tabel 3 : Vastgestelde UHB-projecten verslagjaar 2017

REO-gebied	Aantal projecten	Verleende Subsidies €	Vastgesteld; bedragen in €	Vrijval; bedragen in €	Hectares
Haaglanden	1	1.300.000	1.300.000	0	4
Holland Rijnland	3	3.459.862	3.169.309	290.553	58
Midden Holland	1	1.300.000	852.896	447.104	36
Rijnmond	2	1.870.000	1.769.342	100.658	27
Zuid-Holland Zuid	4	2.369.334	1.776.575	592.759	44
Totaal	11	10.299.196	8.868.122	1.431.074	169

Gegevens uit decentraal bestand

Bij verschillende projecten was het financieel tekort bij de afronding van het project lager dan op het moment van subsidieaanvraag werd verwacht⁷. Het totaalbedrag aan vastgestelde subsidies ligt daarom ruim € 1,4 miljoen lager dan het totaalbedrag van de verleende subsidies.

⁶ Afgerond betekent in deze rapportage de formele stap, dus de subsidie is óf vastgesteld óf ingetrokken. Projecten kunnen fysiek gereed zijn, maar gelet op de tijd die nodig is om de financiële verantwoording gereed te maken, kan het vaststellen van de subsidie in het jaar daarop vallen. De datum van vaststellen (of intrekken) is als peildatum genomen.

⁷ Er kan om uiteenlopende redenen een lager tekort zijn. Soms is een deel van het oorspronkelijke project niet uitgevoerd, maar ook kunnen de opbrengsten hoger zijn of kunnen kosten lager uitvallen.

In 2017 is van 2 projecten de subsidie ingetrokken, met een totale vrijval van ruim € 2,4 miljoen. Eén van deze projecten betreft het project De Zaag (Nederlek), waarvan de gemeente Krimpenerwaard zelf heeft verzocht om de subsidie in te trekken, omdat de voorgenomen activiteiten niet konden worden uitgevoerd. Daarnaast is de subsidie ingetrokken van het project Kickersbloem III (gemeente Hellevoetsluis). Ook na verlenging van de looptijd van 7 naar 10 jaar was nog niet gestart met de uitvoering. Er was geen grond voor een verdere verlenging, het beroep op de hardheidsclausule is afgewezen.

2.3. Afgeronde UHB-projecten, bijdrage aan de prestatie-indicator in 2017

Voor de collegeperiode 2015 – 2019 is als doel geformuleerd dat met UHB-subsidie wordt bijgedragen aan de *herstructurering* van 500 hectare bedrijventerrein, gemiddeld 125 hectare per jaar. Het resultaat van de in 2017 afgeronde projecten zit met 169 hectare (zie ook tabel 3) ruim boven het gemiddelde. Projecten waarvan de subsidie is ingetrokken zijn apart vermeld in tabel 4.

Tabel 4: Vastgestelde projecten en de daaraan toe te rekenen hectares

Subsidies	Aantal projecten	Geherstructureerd (hectare)	Nieuw terrein (hectare)
Vastgesteld op verleend of lager bedrag	11	169	0
Ingetrokken	2	7	62

In de huidige collegeperiode is vanaf medio 2015 tot eind 2017 bijgedragen aan de kwaliteitsverbetering van 484 hectare bestaand bedrijventerrein. De verwachting is dat het doel voor deze collegeperiode (500 hectare) ruim gehaald zal worden.

Om het overzicht van opgeleverde hectares compleet te maken zijn in tabel 5 ook de hectares nieuw bedrijventerrein opgenomen. Deze hectares tellen echter niet mee voor de prestatie-indicator.

Tabel 5: Bijdrage aan de opgeleverde hectares in de collegeperiode 2015 - 2019

(Begrotings)jaar	geherstructureerd terrein	nieuw bedrijventerrein	totaal
2 ^e helft 2015	170	50	220
2016	145	6	151
2017	169	0	169
Stand collegeperiode 2015 - 2019	484	56	540

Zoals eerder vermeld bood de subsidieregeling van begin af aan óók de mogelijkheid om subsidie aan te vragen voor de aanleg van nieuwe terreinen. Uit de tabellen 4 en 5 valt op te maken dat deze zogenaamde ontwikkelprojecten verhoudingsgewijs maar beperkt financieel zijn ondersteund. In de loop van de jaren werd het aantal ontwikkelprojecten waaraan subsidie is verleend, steeds kleiner. Maar ook bleek er bij de vaststelling van dit soort subsidies vaak geen tekort te zijn.

3. Voorbeelden van UHB-projecten

De projecten waaraan subsidie is verleend zijn divers van aard. Ieder jaar worden in de rapportage enkele projecten uitgelicht. Dit jaar aandacht voor enkele projecten waarvan de subsidie in 2017 is vastgesteld.

Dobbewijk, Voorschoten: succesvol door samenwerking gemeente en bedrijven

De Dobbewijk ligt, gescheiden door de spoorlijn Den Haag – Leiden, aan de westkant van de bebouwde kom van Voorschoten. In deze wijk zijn bedrijventerrein Dobbewijk en een honderdtal woningen naast elkaar te vinden. Door de jaren heen is het bedrijventerrein om de woningen heen gegroeid. Mede hierdoor werd de ontsluiting van delen van het bedrijventerrein onoverzichtelijk.

Zo'n 15 jaar geleden kende het terrein een rommelige uitstraling. Laden en lossen op de openbare weg zorgde voor onveilige situaties. Voor zeer grote vrachtwagens was keren op het achterste deel van het bedrijventerrein nagenoeg onmogelijk zonder over particulier terrein te gaan. Verder was er sprake van leegstand en van extensief gebruik van twee deelgebieden, te weten de voormalige ANWB-gebouwen en het voormalig defensieterrein, dat door de gemeente was aangekocht met het oog op herontwikkeling.

In 2006 is UHB-subsidie voor herstructurering verleend. Cruciaal onderdeel van de revitaliseringsplannen was een rondrijroute op het terrein, waarmee veel van de knelpunten opgelost zouden kunnen worden. De revitalisering van het terrein bleek een lastig en langdurig proces. Voor de rondrijroute was grond van een aantal bedrijven nodig, maar op basis van de eerste plannen kon niet tot overeenstemming worden gekomen. Pas nadat met ondernemers en bewoners een nieuwe visie was opgesteld, kon het ontwerp van de route worden vastgelegd.

De realisatie duurde vervolgens nog geruime tijd, omdat de financiering van de gehele herstructurering een struikelblok was. Mede dankzij enkele ondernemers, die bereid waren om grond voor de rondweg ter beschikking te stellen, kon het project toch verder uitgevoerd worden.

Met de rondweg is de bereikbaarheid van de bedrijven aanzienlijk verbeterd. Ook is een betere afscherming van de woonbebouwing gerealiseerd, zijn nieuwe kavels uitgegeven en hebben verschillende nieuwe bedrijven hun deuren geopend. Zo kan Dobbewijk weer jaren vooruit.

Haven-Zuid, Alblasserdam: behouden voor de vaart

Haven-Zuid is een nat bedrijventerrein van circa 8 ha, gelegen aan de rivier de Noord. In de gloriejaren van de Nederlandse scheepsbouw zat hier Werf De Noord, waar naast vrachtschepen onder meer vaartuigen voor de marine werden gebouwd. Die tijden zijn voorbij, maar het terrein is met de vestiging van een bouwer van luxe jachten niet verloren gegaan voor scheepsbouw gerelateerde bedrijvigheid. Echter, de ontsluiting van het gebied en de ruimtelijke kwaliteit van het bedrijventerrein lieten nog te wensen over.

De gemeente Alblasserdam wilde met de herstructurering van Haven Zuid revitalisering ten behoeve van de scheepsbouw gerelateerde bedrijvigheid mogelijk maken. De plannen moesten ook bijdragen aan het verbeteren van de entree van Alblasserdam en het herstel van zichtlijnen op het water van de Noord.

De reconstructie van de Dam / Ruigenhil (scheidslin met het dorp) en de ontsluitingswegen vormden een belangrijk onderdeel van de plannen. De sloop van een aantal bestaande loodsen die daarvoor nodig was heeft de jachtenbouwer voor zijn rekening genomen. Verder zijn een transformatorhuis en een gasstation verplaatst en is een bodemsanering uitgevoerd.

Ruigenhil / Dam na de reconstructie. Rechts nieuwe loods

De sloop van de verouderde loodsen heeft het zicht op het water deels hersteld. Op andere delen van het terrein is ruimte geboden aan een nieuwe brandweerkazerne en is een nieuwe bedrijfshal gerealiseerd. Met de vernieuwde infrastructuur is het bedrijventerrein weer goed toegankelijk.

4. Uitvoering UHB-projecten vanaf 1 januari 2018

Per 1 januari 2018 zijn nog 25 UHB-projecten in uitvoering. De aantallen projecten en de bedragen aan verleende subsidies per REO-gebied staan in tabel 6. Daarin is ook aangegeven hoeveel hectare kwalitatief goede bedrijventerreinen deze projecten kunnen gaan opleveren. Ruim 90 % betreft herstructurering.

Tabel 6: Lopende UHB-projecten per 1 januari 2018

REO-gebied	Aantal projecten	Bijdrage PZH	Ha totaal	Herstructurering	Nieuw
Haaglanden	1	1.300.000	16	16	0
Holland Rijnland	3	2.454.755	46	43	3
Midden Holland	1	633.298	25	25	0
Rijnmond	10	12.928.426	155	155	0
Zuid-Holland Zuid	10	8.602.168	177	140	37
Totaal	25	25.918.647	419	379	40

s.v.z. 1 januari 2018, informatie uit decentraal bestand

De uitvoeringstermijn van de UHB-projecten is via de subsidieregeling vastgesteld op maximaal 7 jaar. Deze termijn kan eenmaal verlengd worden tot maximaal 10 jaar. In potentie kunnen er tot in 2022 UHB-projecten in uitvoering zijn. Anderzijds zijn er ook projecten die minder dan 7 jaar zullen duren, waardoor eerder een verzoek tot vaststelling kan worden ingediend.

De gemeente heeft na de datum waarop het project gereed moet zijn, nog een half jaar de tijd voor het afronden van de financiële stukken en het indienen van het verzoek tot vaststelling van de subsidie.

Aan de op 1 januari 2018 nog in uitvoering zijnde UHB-projecten is in totaal bijna € 26 miljoen UHB-subsidie verleend. Vanaf het moment dat de projecten daadwerkelijk in uitvoering zijn kunnen gemeenten, tegelijk met de jaarlijks in te dienen voortgangsrapportages, voorschotten aanvragen. Openstaande verplichtingen worden de komende jaren steeds lager. In tabel 7 zijn de openstaande verplichtingen per 1 januari 2018 per REO-gebied aangegeven.

Tabel 7 : Verleende subsidie en openstaande verplichtingen UHB-projecten per 1 januari 2018

REO-gebied	Aantal projecten	Bijdrage PZH	Openstaande verplichtingen
Haaglanden	1	1.300.000	1.240.209
Holland Rijnland	3	2.454.755	1.294.072
Midden Holland	1	633.298	127.660
Rijnmond	10	12.928.426	6.091.964
Zuid-Holland Zuid	10	8.673.343	5.240.331
Totaal	25	25.989.822	13.994.236

s.v.z. 1 januari 2018, informatie uit decentraal bestand

De vastgelegde verplichtingen lopen tot en met 2018. Daadwerkelijke betalingen kunnen langer doorlopen. Voor de dekking is een structureel budget van € 5,5 miljoen beschikbaar. Daarnaast er is de UHB-reserve. In de UHB-reserve zijn in voorgaande jaren de vrijgevallen middelen gestort van projecten waarvan de subsidie is ingetrokken en projecten waarvan de subsidie lager is vastgesteld. Omdat het aantal nog lopende projecten steeds lager wordt, is medio 2016 geconstateerd dat de opgebouwde UHB-reserve en het structurele budget van € 5,5 miljoen per jaar toereikend is voor de nog openstaande verplichtingen. Bij de behandeling van de Voorjaarsnota in 2016 is daarom besloten dat eventuele vrijval van UHB-projecten niet meer naar de UHB-reserve gaat, maar naar de algemene middelen. Eind 2017 bedroeg de omvang van de UHB-reserve € 3,3 miljoen.

5. Overige bedrijventerreinenprojecten

5.1. Overzicht van de projecten

Op grond van verschillende bestuurlijke afspraken zijn er buiten de normale UHB-subsidieregeling om ook financiële middelen aan 7 andere bedrijventerreinprojecten toegekend. Dit in de vorm van een incidentele subsidie of als subsidie via een maatwerkregeling. De projecten zijn in tabel 8 vermeld.

Tabel 8: overzicht van de overige bedrijventerreinprojecten

Verleend aan	Project	Bijdrage PZH	Verleend op	Gefinancierd uit
Drechtsteden	Shipping Valley Dordrecht (Manden Maken 1)	4.000.000	15-mrt -07	Exploitatie & reserve UHB
Dordrecht	Westelijke Dordtse Oevers (altern. locatie H-Waard)	8.000.000	29-nov-10	Budget H'sche-Waard
Drechtsteden	Genie- en Citadelterrein (Manden Maken 2)	1.900.000	23-dec -11	Budget Afd. Bestuur
Drechtsteden	Plaatje en Grotenoord (Maritiem Cluster)	8.432.000	20-dec-12	Exploitatie & reserve UHB
Rotterdam	Port Valley Stadshavens (Maritiem Cluster)	10.400.000	20-dec-12	Exploitatie & reserve UHB
Rijnwoude	Hoogewaard (Oude Rijnzone, ORZ)	4.687.767	15-jul-16	Aparte reserve ORZ
Drechtsteden	Slobbengors Papendrecht (Manden Maken 3)	1.000.000	22-mei-14	Budget H'sche-Waard
		38.419.767		

De projecten worden niet tot de reguliere UHB-projecten gerekend, omdat er deels andere voorwaarden en regels gelden. Ook liggen de subsidiebedragen (afgezien van project Slobbengors) hoger dan de maximale subsidie die aan UHB toegekend kon worden⁸. De projecten zijn deels gefinancierd met gedecentraliseerde FES middelen. Het merendeel van de projecten is gericht op het leveren van een bijdrage aan de ruimtelijk-economische ontwikkeling van het Haven- en Industrieel Complex (HIC). Uitzondering daarop is het project Hoogewaard, dat een bijdrage levert aan gebiedsontwikkeling in de Oude Rijnzone.

5.2. Shipping Valley Drechtsteden

De Dordtse Zeehaven is zo'n 100 jaar geleden ontstaan met de aanleg van de Wilhelminahaven (tijdens WOI). Na een lange periode van bloei is de Zeehaven langzaam achteruitgegaan. Op enig moment zijn er zelfs plannen geweest de Zeehaven te dempen en er een woonwijk van te maken. Gelukkig is tijdig het besef ontstaan dat de Zeehaven van groot belang is voor de regionale economische structuur en dat er juist een impuls nodig was. In het Masterplan uit 2004 is een analyse gemaakt van de problematiek, de kansen en projecten om de Zeehaven te revitaliseren. Vervolgens was er nog een hele weg te gaan, waaronder de bestuurlijke besluitvorming en het zoeken naar partners en mogelijkheden om de verdere uitwerking en realisatie te kunnen starten.

Het programmaplan Manden maken, onderdeel Shipping Valley, bood een goede kans. Uiteindelijk heeft de provincie in 2007 een subsidie van € 4,0 miljoen ter beschikking gesteld aan Drechtsteden om de revitalisering op te kunnen starten (investeringsbijdrage). De subsidie is benut voor een drietal onderdelen.

⁸ Voor UHB-projecten: 50 % van het tekort met een maximum van € 1,3 miljoen

Om te beginnen was dat de reconstructie van de Mijlweg. Deze weg verbindt de Zeehaven met de A16 en is de belangrijkste ontsluitingsweg. De Mijlweg was 2x1 rijbaan en is de laatste 700 meter tot aan de oprit verdubbeld. Hierbij zijn ook alle verkeerslichten vervangen. De verbinding van de Zeehaven met de A16 is hierdoor fors verbeterd. Verder is bijgedragen in de saneringskosten van de waterbodems. Deze kosten ontstonden omdat alle havenbekkens in de Zeehaven weer op zeehavendiepte gebracht moesten worden, om zo aan te sluiten bij internationale normen. Tot slot is bijgedragen aan de aanpak van de Prins Willem Alexander kade. Uit onderzoek was gebleken dat de PWA-kade verzwakt was en beschadigd kon raken bij blootstelling aan de zwaarste belasting die conform geldende normen op deze kade toegestaan is. Een deel van de subsidie is daarom benut voor versteviging van de kade. Zo is met verschillende maatregelen bijgedragen aan het vergroten van de kwaliteit van de Dordtse Zeehaven.

5.3. De projecten vanaf januari 2018

Het project Shipping Valley Dordrecht is in 2015 afgerond. De uitvoering van de andere 6 projecten vordert. De verwachte looptijd van deze projecten varieert. Bij een looptijd van 7 jaar kan het laatst verleende project (Hoogwaard) doorlopen tot 2023. Als verlenging nodig is kan dat maximaal 3 jaar later worden. Van de projecten zijn er 2 die via de UHB-middelen worden gefinancierd. In tabel 10 is de financiële stand van zaken van deze projecten opgenomen.

Tabel 10 Stand van zaken overige projecten (financiering via de UHB-middelen)

Locatie	Project	Bijdrage PZH	Verleend voorschot	Openstaande verplichting
Drechtsteden	Plaatje en Grotenoord	8.432.000	4.750.000	3.682.000
Rotterdam	Port Valley Stadshavens	10.400.000	4.169.480	6.230.520
		18.832.000	8.919.480	9.912.520

s.v.z. 25 januari 2018

De andere 4 projecten worden uit andere middelen gefinancierd. De financiële stand van zaken van deze projecten is in tabel 11 opgenomen.

Tabel 11 : Stand van zaken 4 overige projecten (andere middelen)

Locatie	Project	Bijdrage PZH	Verleend voorschot	Openstaande verplichting
Dordrecht	Westelijke Dordtse Oevers	8.000.000	5.492.000	2.508.000
Drechtsteden	Genie- en Citadelterrein	1.900.000	1.520.000	380.000
Rijnwoude	Hoogwaard (ORZ)	4.687.767	14.978	4.672.789
Drechtsteden	Slobbegors, Papendrecht	1.000.000	385.000	615.000
		15.587.767	7.411.978	8.175.789

s.v.z. 25 januari 2018

Bijlagen

Bijlage 1 : Vastgestelde en ingetrokken UHB-projecten tot en met 2016

Van de 144 projecten waaraan in de loop van de jaren subsidie is verleend, waren er eind 2016 in totaal 93 succesvol uitgevoerd. De provinciale bijdrage aan deze projecten (de vastgestelde subsidies) bedroeg bijna € 60 miljoen. In onderstaande tabel een overzicht van de aantallen vastgestelde projecten per regio.

Vastgestelde UHB-projecten tot en met 31 december 2016		
REO-gebied	Aantal projecten	Bijdrage PZH
Haaglanden	15	10.182.306
Holland Rijnland	13	7.512.783
Midden Holland	7	5.161.979
Rijnmond	32	22.584.203
Zuid-Holland Zuid	26	13.835.091
Totaal	93	59.276.362

In de loop der jaren zijn er om uiteenlopende redenen ook diverse projecten niet uitgevoerd. In een aantal gevallen bleken de plannen niet uitvoerbaar of haalbaar binnen het daarvoor beschikbare budget of binnen de beschikbare termijn. In andere gevallen zijn de inzichten door externe omstandigheden zo gewijzigd dat van de ontwikkeling van de terreinen werd afgezien. In dit soort situaties kan de subsidie worden ingetrokken. Tot en met 31 december 2016 is van 13 projecten de subsidie ingetrokken.

Bijlage 2 : Projecten waarvan de subsidie in 2017 is vastgesteld

Voor de monitoringsrapportage geldt de datum waarop de subsidie is vastgesteld als datum waarop het project formeel gereed is. Bij veel projecten zijn de fysieke werkzaamheden al (veel) eerder afgerond. De gemeente heeft daarna nog tijd nodig om de financiële verantwoording te maken en deze vervolgens aan een onafhankelijke accountant voor te leggen voor een controleverklaring. Pas daarna kan het verzoek tot vaststellen van de subsidie worden ingediend.

Locatie	Project	subsidie bedrag vastgesteld
Den Haag	Uitenhagestraat	1.300.000
Voorschoten	Dobbewijk	1.182.595
Alphen a.d.Rijn	Rijnhaven West	1.128.750
Bodegraven	Broekvelden	852.896
Rotterdam	RDM Oost	1.300.000
Sliedrecht	Het Plaatje	70.694
Alblasserdam	Haven-Zuid	813.008
Alphen a.d. Rijn	Rijnhaven Oost / ZO	857.964
Rotterdam	De Laagjes	469.342
Papendrecht	Oosteind Zuid-Oost	360.152
Papendrecht	Oosteind Zuid-West	532.721